

ærede Medlem sagde, at, naar vi komme til 2 Skpr. Hartkorn, er det ikke Lodder, som det kan betale sig at drive paa havemæssig Maade (Ufbrydelse). Ja, det ærede Medlem mente, at det ikke vilde gjøre stor Nytte lige over for disse Lodder. Jeg vil sige det ærede Medlem, at for den saa meget omtalte Arbejderkommission er der fremkommet Tilfælde — jeg er vis paa at det ærede Medlem for Aarhus (Ingerslev) vil kunne bekræfte det, om han i Dieblittet kan huske det —, ja mange Tilfælde, hvor de smaa Lodder ved at drives paa havemæssig Maade netop have frembragt forbausende Resultater. Det forekommer mig altsaa, at dette ikke er nogen Grund for, at vi gaa op til 8 Skpr. Hartkorn. Jeg er de ærede Forslagsstillere Tak skyldig for, at de ikke ere gaaede videre. Thi Meningen er jo i Virkeligheden ikke den, at vi skulle hjælpe dem, der kunne hjælpe sig selv, men kun at hjælpe dem, der ellers vilde fylde Arbejdermarkedet, fordi de have saa lille en Jordlob, at de ikke kunne leve deraf. Naar man kommer op til 8 Skjæpper Hartkorn, ere vi temmelig godt holdne i Sylland, thi vi ere saa heldig stillede, at vi have saa lidt Hartkorn derovre i Forhold til Jordarealet. Det er virkelig Tilfældet paa somme Steder, at 8 Skjæpper Hartkorn er et ganske antageligt Stykke Jord. Det forekommer mig altsaa, at man maa være de ærede Forslagsstillere taknemlig for, at de netop ere gaaede den Vej, hvorved de bedst ramme dem, der virkelig ere Arbejdere. Jeg kan hverken være enig om at gaa til 8 Skjæpper og derved komme til at hjælpe Nogle, som paa en Maade ikke behøve det og jeg kan heller ikke være enig med det ærede Medlem i, at Lodder paa 4 og 2 Skpr. Hartkorn skulde være saadanne, som det i Virkeligheden ikke kunde betale sig at drive paa havemæssig Maade; jeg tror netop det Modsatte. Dernæst udtalte det ærede Medlem, at dette Forslag vilde virke dræbende. Jeg vilde ønske, at det ærede Medlem vilde opløse, hvorledes det kan virke dræbende (Sage: Det sagde jeg ikke.). Det var det Ord, som blev sagt; jeg skrev det op lige i samme Dieblit, jeg hørte det, og jeg lader mig ikke afdisputere, at dette ikke skulde være rigtigt. Fremdeles sagde det ærede Medlem, at der vilde komme Uligheder til Stede, thi naar disse Husmænd, der have saadanne Lodder op til 4 Skpr. Hartkorn, faae Hjælp, saa faae de jordløse Huse og Kjøbstæderne ingen. Jeg kan heller ikke forstaa denne Uttring af det ærede Medlem. For det Første maa jeg gjøre den Bemærkning, at vi mene netop, at et saadant Forslag vil hjælpe baade Kjøbstad og Land. Det er Noget, jeg flere Gange har udtalt, og de ærede Forslagsstillere have ligeledes udtalt det, og jeg kan ikke anse det for Andet end fuldstændig rigtigt (En Stemme: Nævn Exempler!). Jeg skal nævne det Exempel, at en Smaamand gaar hen og tager Arbejde paa en Herregaard og andre

Steder, og han har saa megen Jord, at naar han driver den paa havemæssig Maade eller, for at bruge et fremmed Ord, paa en intensiv Maade, saa vil han magelig kunne leve af sin Jord alene, men i det Sted lader han den drive grumme slet, f. Ex. ved, at Herremanden om Søndagen sender sin Karl hen for at pløje og harve den (En Stemme: Men Bonden da?). Vi skulle nok komme til Bonden, men vi maa tage Herremanden først! Vi kjende alt for godt ude paa Landet, at disse Lodder drives paa den Maade, at Herremanden og Bønderne skulle gjøre et Forslag med to Bæster. Jeg er overbevist om, at det er en grumme slet Maade at drive Jorden paa, og derfor er det, at jeg ikke er enig i, at Forslaget ikke skulde hjælpe de jordløse Husmænd og Kjøbstæderne; jeg er overbevist om, at dette Forslag netop indirekte vil komme til at hjælpe baade jordløse Husmænd og Kjøbstæderne. Men naar det ærede Medlem udtalte sin Uergrelse over eller i alt Fald ikke var enig i, at det var rigtigt, at disse jordløse Husmænd ikke bleve hjulpede, saa forekommer det mig virkelig, at det gaar med dette Forslag ligesom Drengen med Hatten: Lager han den op, faar han Brygl; lader han den ligge, faar han ogsaa Brygl. Snart vilde vi hjælpe for meget og snart for lidt. Naar det ærede Medlem klager over, at man kun vil hjælpe dem, der have indtil 4 Skpr. Hartkorn, men ikke vil hjælpe Kjøbstadarbejderne og ikke Husmænd uden Jord, saa siger jeg: Vent bare lidt, til det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) kommer med et Forslag derom, saa er jeg overbevist om, at Piben vil faae en anden Lyd. Derfor det ærede Medlem sagde: Her er et Forslag, som særlig kan komme til at hjælpe jordløse Husmænd og Kjøbstadarbejderne, saa er jeg vis paa, at der vil komme en hel Del Indvendinger. Ja, og saa gaar det jo i Virkeligheden som Drengen med Hatten. Derfor er jeg absolut uenig med det ærede Medlem. Jeg tvivler ikke paa det ærede Medlems gode Sindelag, og jeg tror ogsaa, at han maaste personlig vil hjælpe Arbejderne og hjælpe dem i høi Grad, men jeg fastholder den Anskuelse, at, desom Staten lader Kapitalen have Lov til at tumle sig lige saa lystig, som den vil, uden at træde hjælpende til, saa vilde Arbejderne gaa under, og om de Herrer end kalde det Socialisme, eller hvad de nu kalde det, saa tillader jeg mig at staa paa det Standpunkt; jeg tror, at det ikke mindst vil gavne os selv. Med disse Bemærkninger og de Forbehold, jeg tog, idet jeg særlig lagde Bægt paa, at det blev Driftsloos, der blev ydet, skal jeg anbefale Lovforslaget og haaber, at det ærede Ministerium ikke vil stille sig saa ugunstig over for dette Forslag som over for det, vi før havde til Behandling, thi det er jo en Kjendsgjerning, at Mange af de Folk, som ellers staa det høie Ministerium nær, virkelig paa et an-